

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

సం॥ చందా రూ 2-0-0
అర్థ " " 1-0-0
విడి పత్రిక 0-0-8

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, (Dn.) THURSDAY 7-9-33

ఒక వారము తరువాత
ప్రాతఃపత్రిక కోరినట్లెన
వెలకు పరిమితి లేదు.

సంపుటము ౮ } శా.శ. ౧౮౫౫ శ్రీమూఖనామ సం॥ భాద్రపద బ॥ ౩ గురువారము ౨-౧౨-౧౩౪౨ఫ. { సంచిక ౩౫

మంచుకూ రాష్ట్ర చరిత్ర

(డాక్టరు లక్ష్మీ సుందరంగారు)

విశాఖపట్నము, ఆగస్టు 3౧-

“మంచుకూ” రాష్ట్రము ప్రపంచ రాష్ట్రములలోకెల్ల చిరుత్రాసాయముకలది. ౧౮౭౭లో ౧౮౭౯ మండి యిప్పు టివరకు జపానుదేశము ఈ రాష్ట్రమును కాపాడుచున్నది. పైన పేర్కొనబడిన తారీఖున జపాను చీనాదేశముమీద దండెత్తి చీనాదేశముయొక్క ప్రాంతీయ భాగము నలంకరించి న మంచూరియా యనబడు రాజధానిని తన ప్రాంతములచే ఆక్రమించుకొని వశపరచుకొనినది గత యిరువది మాసముల లోను దూరప్రాచ్య ప్రాంతమంతయు యుద్ధభూమితో చెరిగిపోయెను. విధి వైపరీత్యమువలన మాత్రము యీ మంచూరియా సమస్య ప్రపంచయుద్ధము నొకదానిని మాత్రము మనకు దానము చేయులేదు. ప్రపంచయుద్ధమునకు ప్రతిగా మంచూరియా రాజధాని “మంచుకూ” యనబడు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నిర్మించబడి జపాను దేశముయొక్క పోషణక్రింద యిప్పు టివరకును వర్ధిల్లుచున్నది. మంచుకూ నిర్మాణము మాత్రము సంపూర్ణముగా దూరప్రాచ్య వైషమ్య సిద్ధాంతములను వివర్ణింపజాలక పోయినది. చీనా రిష్యలు జపానుమీద ఈ సమస్యను పురస్కరింపకొని త్వరలో యుద్ధప్రయత్నములను కాలాశ్రయిగలవు.

మంచూరియా రాజధాని, చీనాదేశముయొక్క ఆరిశశరీరమువలన చెన్నము వంటిది. వ్యవసాయమునకేమి. పరిశ్రమలకేమి మంచూరియానుండు విశేషమైన నవనీల కలపు, కాని చరిత్రకాలమునందు మంచూరియా చీనాభివృద్ధిమునకు సంపూర్ణముగా లొంగియుండినదనకు ఆరాజకమాచకములగు విప్లవకార్యములను గురియాయెను. ౧౯౧౧ లో చీనాదేశమునందు చక్రవర్తి పరిపాలనముపోయి ప్రజాపితపరిపాలనము పక్కయాటి సైకానాయకునియాజమాన్యముక్రింద వెళ్ళిపోయెను. గతయుగమున సంవత్సరములలో చీనాదేశముపునర్నిర్మాణ ప్రయత్నములలో నేమి, పాశ్చాత్య దేశములతోటి సంబంధ బాంధవ్యములను తగ్గురించి పరిష్కరించుకొను ప్రయత్నములలో నేమి, మునిగియుండుటచేత మంచూరియా రాజధానిజన దినమున పురకారములకొర్రుక్రమమున తగ్గురిమునుటకలసిందెను. ముఖ్యముగా చీనాదేశముయొక్క సేనానాయకులుతమతమ స్వలాభమునకుగాను దేశమునంతయుచెరిచాడుచుండుటచేత నాంతింపుభక్తియువారు మంచూరియానుండలి తమ ప్రజలయొక్కయు, జపాను తదితర పరరాష్ట్రములను, ప్రజలయొక్క దీనితములను, ధనభాగ్య సంపత్తిని కాపాడజాలకపోయిరి. ౧౮౭౯ లో చీనాదేశ రాష్ట్రము పరిపాలన యొక్క అసమర్థత సంపూర్ణముగా వెల్లడియాయెను.

ఇక జపానుయొక్క వర్తమానకాల చరిత్రను గురించి విచారించుము. ౧౮౫౩వరకు జపానున ఎవరికిని తెలిసెడిదిగాదు. అసంవత్సరమున జపానుయొక్క శేఫులన్నియు ప్రపంచ రాష్ట్రముల వర్తకమునకు తెరువబడినవి వర్తకప్రచారముతో బాటు పాశ్చాత్యనాగరికత రాజకీయ సిద్ధాంతములుకూడ జపానుదేశమును ఆవరించుకొని ప్రజలయొక్క మానసిక వైఖరియందు సంపూర్ణమైన అమూలసంస్కారము నొకదానిని సిద్ధిపజేసెను. ౧౮౬౫లో జపానుయొక్క జమీందారు ప్రభుత్వము అంతరించి ప్రజాపిత పరిపాలనమునకు దారిమిడి. ౧౮౯౧లో జపానుచక్రవర్తి కానన స్థలను నిర్మించి ప్రజల కనుగుణముగా రాజ్యాంగమును వ్రాపుటకు కంకణము కట్టుకొనెను.

గత శతాబ్దమునందు చిర ముప్పది సంవత్సరముల లోను జపానునందలి మార్పులను మితరేశముండెను. పారిశ్రామికముగా నేమి రాజ్యాంగ తంత్రమునందేమి సాంఘిక సంస్కరణలందేమి, జపాను త్వరితగతిన ప్రపంచ రాష్ట్రములలో తనయొక్క స్థానమును బలపరుకొన మొదలైనది. దేశీయ ధనాభివృద్ధితోపాటు జనాభాయొక్క పరిణామము వృద్ధిపెండుట సహజమైన ఆర్థిక నూత్రము. జపాను ద్వీపముల సమూహ మగుటచేత పెరుగుచుండిన జనసంఖ్యకు తగిన వివరముల యేర్పాటు చేయుటకు వీలులేక పోయినను గత యేబది సంవత్సరములలోను జపానుయొక్క జనాభా రెండు రెట్లు పెరిగి యుండెను. ఇప్పటిలో జపానునందు ఆరు కోట్లనలుబది లక్షల ప్రజలుగలరు. అనగా యింగ్లండుయొక్క జనాభాకంటె రెండుకోట్లధికము. ఇట్టినిర్దిష్టమనజాభానుపోషించుట, జపానుయొక్క ప్రథమ కర్తవ్యమాయెను.

జపానుయొక్క వర్తమానకాల చరిత్రను విచారించిన లో యజనాభాయొక్క ప్రాతిపదిక పర్యవసానము లనేకములు గోచరములు కాగలవు. సమీపమున గల పసిఫిక్ మహాసముద్రమునందుగల ద్వీపములను వశపరచుకొనుట జపానియుల ముఖ్యోద్దేశ్యము. అంతకన్న ముఖ్యమైనవార్తమే మనఅసహాయుడు చీనాదేశమునందు కాలిడిరాజధానుల, మలక్కిమించుకొనుట వీరియొక్క పట్టుదలగా పరిణమించెను. ౧౮౯౪ లో జపాను చీనాదేశముమీద దండెత్తి కారీయా రాజధాని చీనాభివృద్ధియుయొక్క యేలుబడినది. తొలగించి ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నిర్మించెను. ఇందుమాత్రమున, జపానియులయొక్క చలనప్రయత్నములను వాణిజ్యమునకు కారీయానుండు విశేషమైన వీరు కుదిరినవి. ఇదేవిధముగా, ఫాలోలోపాదనలకు చీనాద్వీపము వీరియొక్క చళమాయెను. తనకు పసికిరాని “పాకిస్థాన్” ద్వీపమునందలి శతరభాగమును రష్యాకు ఒప్పగించి, రష్యాకు తెలియకుండా “రియూకీయు” ద్వీపమును రాయమును వశపరచుకొని జపాను తనయొక్క సామ్రాజ్యమును బలపరచుకొనెను.

౧౯౦౪-౦౫ లో జరిగి ముండిన జపాను-రష్యాయుద్ధము

ము ఈపైన పేర్కొనుట జపానుయొక్క జనాభా ప్రాతిపదికలను పురస్కరించుకొనియు జపానునందు మంచూరియా కారీయా రాజధానులను రష్యా ప్రభుత్వముయొక్క పలుకుడి, ప్రభులవల జపానునకు హాస్యకరములగుట సహజమాయెను. ఇందుమాత్రమున జపానునయొక్క దీనితమునందు ధారపోసి రష్యాకు ఒడిమిటుకగాను ౧౮౯౪ నుండి ప్రయత్నములు గావించుచుండెను. బలవత్తరమున పాశ్చాత్య దేశములలో నొక చాంతో పోరాడుట జపాను అత్యుపాత్య గావించుకొనుటయే గనుక ఆనేమని ఆభిప్రాయమాయెను, కాని జపానుయొక్క క్యాపిటీల్స్ మూత్రము విజయమును చెహచ్చును.

౧౯౦౬ లో జరిగిన పోర్చుగీసుసంధిప్రకారము జపానునకు కారీయానుండును, మంచూరియానుండును సిరీసుకు అధికారము చేహుప్పడినది. దీనియొక్క దుస్థితి జపానుయొక్క సామ్రాజ్యమాయెను. రష్యాదేశముయొక్క బలహీనత జపాను విజృంభించుటకు మార్గదర్శి యాయెను.

ఈ జపాను-రష్యా యుద్ధము జరిగినపిమ్మటకూడ, జపానుఇతరరాష్ట్రములందును తన ప్రజలనువాణిజ్యములకువశకులను కుదుర్చుటగాను ప్రయత్నములు గావించుచుండెను. ఆ “మెరికా” తెలియమున్న “హవై” ద్వీపమునందు యిప్పటిలో నూటికి తొంబదిమంది జపానియులు ప్రజలై యున్నారు. ౧౯౦౪-౧౯౧౫ యుద్ధము సరిపాపించు తరకి, కారీయా జపానుయొక్క సామ్రాజ్యములో నిమిషపు కొనబడినది. యుద్ధమునందు ఇంగ్లండు ప్రభుత్వము సహాయము చేసియుండుటవలన, పసిఫిక్ మహాసముద్రము నందలి యిదివరలో జర్మనీకెండియున్న “మేరియన్న” ద్వీపమును జపానుయొక్క “మాండేలు”నకు ఒప్పగింపబడినది.

ఈలోపల మంచూరియానుండు జపానుయొక్క జనాభావృద్ధియు పారిశ్రామికాభివృద్ధియు అతిచాకచక్యముతో సుమరించబడినవి. చీనా, రష్యా దేశములయొక్క అనూయతను గురియైనప్పటికిని, ప్రపంచ రాష్ట్రముల అన్యతకి పాలైనప్పటికిని, నానాజా సమివా ఖంపనను గురియైనప్పటికిని, జపానుమాత్రము మంచూరియా రాజధానిని వదలలేదు. ఇట్టిసందర్భముల అంతర్జాతీయ రాజ్యాంగ పరిసిథుల్లో గొడవ జపాను చలించక, ప్రపంచము నంతయు ఏదిగించి, మంచూరియా రాజధాని, “మంచుకూ” రాష్ట్రముగా నిర్మించి చిహ్నించుచుండుట మానన చరిత్రయందలి అచ్యుతవిషయములలో నొకటి యుటకు సందేహములేదు.

మంచుకూ రాష్ట్రముయొక్క నిజమైన పరిణామమును గ్రహించుటగాను ఇంతవిస్తరముగా జపానుయొక్క వర్తమానకాల చరిత్రను మనము విచారించవలసివచ్చినది. ఇక మంచుకూ రాష్ట్రముయొక్క ప్రస్తుత పరిస్థితులను, రష్యా-చీనా-జపాను సంఘర్షణను నూచకములగుఅర్థిక, రాజకీయ విషయములను గురించి సామోప్రవాణమునందు మనము గమనింపవచ్చును. (అంధ్రపత్రిక)

3

ప్రథమతరగతికి జెందిన సంస్థానములలో, మైసూరు లిగస్థానము వహించుచున్నది ఉదై పూరు, జైపూరు, నిజముగాగాంచిన, రాజపు తానా మరయు పంజాబునందున్న సంస్థానములు ఎక్కువగా రెండవతరగతికి జెందినవియై యున్న వి. మైసూరు సంస్థానముయొక్కయు రాజపుటా నాలోని కొన్ని రెండవభాగమునకు జెందిన సం స్థానములయొక్కయు వర్తన నిందు పొందుపరచిన చో భేదము చదువరులకు తేటతెల్లముకాగలదు.

౧. మైసూరు సంస్థానము, వైశాల్యము ననుసరించి, నాల్గవదైనన, జనసంఖ్యకదాయము ననుసరించి భారతదేశమునందు రెండవసంస్థానము మూడువ్రక్కల మదరాసు రాష్ట్రముతోను ఒక్కవ్రక్క బొంబాయి రాష్ట్రముతోను జుట్టబడి, మైసూరు సంస్థానము యక్షిణభారతమునందు విరాజిల్లుచున్నది. రాష్ట్రముయొక్క వైశాల్యము ౨౯, ౫౨౮ చ.మైళ్లు. జనసంఖ్యగి, ౯, ౭౫, ౮౯౭. దీనియందు ౫, ౮౮౧, ౭౫౯ హిందువులు, ౩౦, ౪౬౧ మహమ్మదీయులు, ౭౧, ౩౯౫ క్రైస్తవులు, దీని పార్శ్వకలదాయము ౩, ౪౬, ౩౭౦౦౦ రూపాయలు. ప్రజల మాతృభాష కన్నడము.

రాష్ట్రమునందు మహారాజగారు సంపూర్ణాధికారులు. వారిపక్షమున యొకదివాక్, ముగ్గురు కాన్సిలు సభ్యులుగల యొక అధికారవర్గము పరిపాలన గావించుచుండును. ఉన్నతన్యాయస్థానమునందొక ఉన్నత న్యాయాధికారి ముగ్గురు సహాయకులతో న్యాయాధికారము సాధించును. క్రింది న్యాయస్థానములన్నియును, బ్రిటిషు హిందూస్తానమునందలి పద్ధతిపై ననే సాగింపబడుచుండును.

ఈ రాష్ట్రము వ్యవసాయము, పరిశ్రమ అభివృద్ధి గాంచుటకై, ఎంతయో కృషివలుపుచున్నది. ప్రజలకు జూపరులకు ఉదాహరణముగా కొన్ని వ్యవసాయ స్థలముల నేర్పాటుగావించి, ఉత్కృష్టమైన విత్తనపుగింజలు రైతులకిచ్చుచు, శాస్త్రీయపద్ధతుల వ్యవసాయమును ప్రోత్సహించుచు, సహకారసంఘముల నెలకొల్పుచు, ఎన్నియోవిధములవ్యవసాయకులకు సహాయముగా వించుచున్నది. స్వయముగా ప్రభుత్వము పరిశ్రమల నెలకొల్పియు, పరిశ్రమలయందు నిపుణులను నరిమైన ఆలోచనలను యొసంగుచు, పరిశ్రమాభివృద్ధికై ప్రజలకు మార్గదర్శియగుచున్నది. పెద్ద నీటికాలువలు, త్రవ్వించినది. విద్యుచ్ఛక్తి అతిచౌకగా ప్రజలకు నొసంగుచున్నది. రాష్ట్రము యొక్క విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించి, ఎన్నియో కాలేజీలు దాని అధికారముక్రింద నడుపబడుచున్నవి. సాంకేతికవిద్య నభ్యసంపజేయునందులకెన్నియోసంస్థలు ఏర్పాటు గావింపబడినవి. నుమారు ర లక్షల రూపాయలీరాష్ట్రము విద్యాశాఖయందు ఖర్చుజేయుచున్నది. ప్రతిశత గిగి గుగు వయస్సువచ్చిన మొగపిల్లలును, గిగి గుగు ఆడపిల్లలు ఈపాఠశాలయందు విద్య నభ్యసించుచున్నారు.

గంకిరి లోని అభివృద్ధి
అమలులోనుండు అన్యూరేషన్లు	రూ. ౮,౩౫,౯౦౦,౦౫,౨౫
చెల్లింపవలసిన కొత్త అన్యూరేషన్లు	,, ౧,౪౪,౬౪,౦౮,౫౩,౮౦
మొత్తము ఆదాయము	౫౩,౬౦,౮౮,౯౫,౩౩
మొత్తము వ్యయము	౩౯,౮౪,౮౫,౪౩,౨౮
పాలసీదార్లకు పేమెంటులారాధములు (గంకిరి)	౨౫,౦౯,౬౪,౪౪
ఈ అన్యూరేషన్లు పొందబడినవి	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
పాలసీదార్లకు పేమెంటులారాధములు	౫,౨౮,౮౦,౩౬౬
అధికము, సంభావ్యత, రిజర్వు	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
మొత్తము ఆదాయము	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
(చెల్లించినకాపిటర్ స్టాక్ కలసి	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
అస్సెట్సు (౩౧ డిసెంబరు ౧౯౩౧)	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
ఫంక్షన్	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
గంకిరి జరుగుతున్నప్పుడు ౧౯౩౩-౩౪	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
మొత్తము చే రక్షించబడినవారి కంట్రీ	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
మున నియంత్రించబడు	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬
గంకిరికి భాగించు కలకత్తా షాహా	౧,౬౫,౪౨,౫౨,౬౦౬

చేపుచేసంటు 2055 ను తొక్కినా

మొసూరు, గొల్కొండ సంవత్సరముననే బాధ్యతాయుత సభ నొకదానిని స్థాపించినది. ఈ సభ యొక్క అధికారములు రానురాను హెచ్చింపబడినవి. ౧౯౨౩ సంవత్సరమునగావింపబడిన రాజ్యాంగ సంస్కరణవిధానమునందీ బాధ్యతాయుత సభ శాసన పూర్వకమైన పద్ధతియందుంచబడినది.

ఈసభయందు ౨౦౦ ప్రతినిధులుందురు. వీరందరు అధికారేతరులు. కొందరు అల్పసంఖ్యాకులపక్షమున నియమింపబడుదురు. ఎక్కువసంఖ్యాకులు ఎన్నికలచేతనే సభ్యులుగా పరిగణింపబడుదురు. దీనియందు ప్రస్తుతము స్త్రీపురుష భేదము గూడలేకుండ జేయబడినది. దీనికి దివాన్ అధ్యక్షత వహించును. సభయొక్క ముఖ్యద్దేశ్యము సలహానిచ్చుట. దీనికిక్రిందనుదహరింప బడిన అధికారములుండియున్నవి. —

(౧) ప్రజల అవసరములను కష్టనిష్ఠురములను ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుట.

(౨) పరిపాలనా విశేషములను అధికారుల నుండి తెలిసికొనుటకు ప్రశ్నలవేయుట.

(౩) ఆదాయవ్యయ అంచనా పత్రముయొక్క విమర్శనగావించి అది ఆధారపడియున్న సిద్ధాంతములపైన పరిపాలనకు జెందిన విషయములపైనను తీర్మానించుట.

౪. ప్రజలపై క్రొత్త పన్నులు వేయునమయమున సలహానొసంగుట; మరియు శాసనసర్గాన సభయందు ప్రవేశపెట్టబడజోవు చట్టము లన్నిటియందును ముఖ్యసిద్ధాంతములపైననుగూడా సలహా నొసంగుట.

పైనదహరింపబడిన బాధ్యతాయుత సభ యేగాక ౪౦ నుండి ౫౦ సభ్యులుగల శాసనసర్గాన సభగూడా నొకటిగలదు. ప్రస్తుతము దీనియందు క్రింద జెప్పబడిన విధముగ సభ్యులు ౨౦ దురు.

౧. దివాన్ (అధ్యక్షుడు)

౨. వేర్కొనబడిన (నామినేటెడ్) అధికారులు ౩.

౪. అధికారేతరులు

౪. ౨౨ ఎన్నుకొనబడిన అధికారేతరులు. వీరి నుండి ఇద్దరు యెమ్మెల్యేలక సంఘములనుండి యు; ౪ గురు పీఠాధిపతులనుండియు; ౯ గురు అసెంబ్లీ నుండియును; ౪ కనంఘము, హైందవ క్రైస్తవులు, యూరోపియన్లు, హైందవ స్థాంతులనుండి ఒకరొక్కరును ప్రాతినిధ్యము వహింతురు. అసెంబ్లీకిగల అధికారము లన్నియును గలిగియుండి, యింకను ఇతర అధికారములుగలిగియుండును. జిల్లాకొనంగుటయందు నొకరికొకరుగా దీనికిగలదు. దీనికికొక తెక్క సరిచూచు సంఘము కట్టి యుండి సభాధిర్గామమును ప్రతిరూపముగా నాచరింపబడిన విషయములన్నిటిని సంఘపు ప్రిన్సిపాల్ కి జెచ్చును. జిల్లావిషయములో ప్రభుత్వమునకు కాన్సిలువారిచే గిర్మి బడినట్టియు లేకని కాకరి పబ్లిషింగ్ గార్మెంటులను యుసంగునందులకు అధికారముగలదు.

రాష్ట్రమునంతట స్థానిక సంఘాలు అర్థిక గానేర్పబడి యున్నవి. అనగరిపురపాలకసంఘములు, ౨ చట్టసభాపాలక సంఘములును ౬౨ చిన్నపురపాలక సంఘములుగలవు. ప్రతిక్కాయందును జిల్లాభోధుడు ఎన్నియో గ్రామపంచాయతీలను ఏర్పరుపబడియున్నవి. ౧౯౨౩యొక్క

స్కిము ౧౯౧౯ యొక్క భారత ప్రభుత్వచట్టముపై ఆధారపడియున్నదని ముఖ్యముగా తెలుసుకొనవచ్చును. సంస్థానాధీశునకు గవర్నర్ జనరల్ గారి కున్నటులనే సర్టిఫికేటుయొక్క ఆధారమును అవసరముకొలది స్వయముగా శాసనములను గావించు యధికార ముండియున్నది. ప్రస్తుతము పరిపాలన గావించుచున్న మహారాజుగారు నిష్కళంకమైన నడవడియందును, హృదయ వైశాల్యతయందును, ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ పరిపాలనయందును, ప్రసిద్ధికెక్కియున్నారు. ప్రస్తుతము రాజకీయ సంస్కరణలకొరకై ఆందోళన నలుపు వారుగూడా పై విషయము నంగీకరించుచు అతని కొనగబడిన నియంతాధికారములను ఖండించెనరు.

ఈ విషయము లన్నియును గమనించిన మైసూరు ఆధునిక కాలములో అభివృద్ధి గాంచుచు రాజ్యాంగ సంస్కరణలయందు బ్రష్టు హింసాస్తానము అడుగుల నడుసరించి నడుచుచున్నదని చెప్పవచ్చును. మైసూరు సంస్థానము తిరుగుమడు సంస్థానములు భారతదేశమందు యింకను నుండు అర్హజకగూడా లేనని చెప్పవచ్చును. ఈ సంస్థానములయందు ౪౦, విషయములుండవలసిన విధముగ నుంచబడలేను. “వీటియందు

పత్రికాధికారము, సభలు సమావేశపరచు, సంఘముల నేర్పరుచు, ఉపన్యాసములను, అధికారములులేవు.” వ్యక్తులు, ఏవైనా విచారణ లేక యే రాష్ట్రము వెలుపలికి వెళ్లినేయబడుదురు. ఆ స్తులాకమింపబడును.

మొత్తముపైన నాంగి పడుచున్న దేమనగా మైసూరు మరియు ఇతర నాలుగైదు రాష్ట్రములయందు బ్రిటిషు హిందూస్తానము వలెనే స్థితియండి యున్నది. కాని ఈవిషయము ఇతరసంస్థాన విషయములలో ససవీలులేదు. ఒకటిరెండు సంస్థానములు కప్ప, రాజపూతానాయంజలి దేశీయ సంస్థానములన్నిటియందు స్థితి చాలా విచారకరముగ నున్నది.

(నీవము)

త్రికృష్ణాభవను హోటలు

ఆబిడ్ బిల్డింగు క్రైడాబాదు.

దశమకు భోజనములు. మంజుభోజనము. ప్రమాణికులకు విశ్రాంతి. కాకినాడ నుండి మైసూరు వెలులలో భించగలవు. స్టేషన్ నావావల మాకెండు ఆయ్యబడును.

కె. యస్. కృష్ణమూర్తి ప్రాప్రముఖ

Sree Krishna Hotel.

హైదరాబాదులో ప్రసిద్ధిజేందినట్టి

ఆర్. ఆర్. గోపాల్ వారి బట్టదుకాణము

మీరు చూచియున్నారా?

వివాహములకు తగినట్టి, పలువిధములైన వస్త్రములు అచ్చట వుండును.

నగరములో ఏడుకాణములలో లేనట్టి చౌకవెలలు వీటికి గలవు.

అంతేకాదు—మీకు నచ్చనియెడలను, వెలలో ఏమాత్రమువ్యతిరేకము తెలిసినకొనిపోయిన నరకు తిరిగి తీసుకొనబడును.

రాష్ట్రమంతటిలో ఈలాటి సంతోషకరమైన వర్తకము ఆశ్చర్యమును ప్రకటించుచున్నది

ఫోన్ ౫76

తెలిగూ, క్లాక్.

అలావుద్దీన్ బిల్డింగ్, పత్తర్ గట్టి, హైదరాబాదు.

దివినన్ ఆస్యారెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ థిర్టి,

అపూర్వసమయము! వీరలకబకగాప్పవరప్రసాదము!! దివ్యమైనతరుణము!!

ఈ క్షణముందే మా “క్రొ ఆపరేటివ్ జెనిఫిట్ స్క్వే” యు చేరును

వేల పన్నెండు ముంబదులు చేరియున్నాము

వైద్యవరీష లేదు కనెన్సింగులు లేవు స్త్రీపురుషులకు వ్యత్యాసములేదు

ప్రవేశమును ౪. 5/౩- సులభమైన నెలవాయిదాలకు చెల్లించవలెను

కింపెనీవారిచే చెల్లించబడిన ట్రైముసాము సుమారు రూ. 8,00,000

గవ్వమొలకు ఆఫ్ ఇండియావారివల్ల చెల్లించిన భదావత్తనాము రూ. 2,00,000

పూర్తినివరములకు, ఏకేన్సీ పరితులకు ఈ దివ్య తెలువబడికాక ప్రాముఖ్యము.

Arigay Ramaswamy Sub-agent Hyderabad, Deccan

G. Satyanarayan Secretary Branch: Market Street Secunberabad

(అనుబంధం)

ప్రతిపక్షం నుండి (అనుబంధం) వచ్చిన వ్యక్తి

అనుబంధం (అనుబంధం) వచ్చిన వ్యక్తి

అనుబంధం (అనుబంధం) వచ్చిన వ్యక్తి

కానాటి సబ్బులలో ప్రధానమైనది దీప్తిహారు సబ్బు (రిజిస్టరు)

ఉత్కృష్టమైన గిర్రము అశుభమైన పరిశుద్ధి యొందులో
చేర్చబడిన శ్రేష్ఠమైన ఎడినుబులు, శుభసబ్బుల అద్భుతముల చేర్చ
ముంకులు ఎంతో అనుకూలపరచుచున్నది మృతల మృదులై
ముహూర్తం దీర్చుచున్నది సుఖ శ్రాద్ధములకును నిమిత్తమై
గాక సుచర్మమునకు మృదు తీర్చుచున్నది స్నానమునకును ఎక్కువ
చేయును దీని హామ్యము అమెరికా మైనది

వి ౨ ప్రత్యేకము వెల ౩ బిళ్ళలుగల పెట్టె గిర్ర ౧ ౦ ౦

కొమినియా మంచు గొప్ప చర్మాలకొరము

ఇది నిర్మితమైన చక్కపచ్చపు కీరతో మృదులమృదులవలన చక్క
ము అద్భుతమైన నవన గలిగి మచ్చలులేక అందము గావించును
ఇది రోమానవనకాళిమును గల ఎంపెయను సుచర్మముయొక్క
అందమును ఎక్కువ చేసి కుటకీరిని ఉపయోగింపును
వి ౨ ప్రత్యేకము వెల బుడ్డిగ ౧౨ అలాలు

హాలు వజ్రెంట్ల — ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్
కెమికల్స్

28౦ కామ్యూన్టీదు హోల్లెబాక్స్ నెం. 2082 బొంబాయి

వర్తకులకు లాభము

గోలకొండ ప్రతీకయందు ప్రకటన చేయించి మివ్యవహారమునందు లాభము పొందుదు
శుభప్రతీక నిజారాధ్యామునదడలేకుండు ప్రతి ఎండియాయందును నిలిచిగా వర్తకము చేయుచున్నది.
ప్రకటనలైట్ల ఎవరములకు — మేముగల గోలకొండ ప్రతీక ప్రాధాన్యము అన్నియందును

కొలెం బుట్టలపై

ఇచ్చి పుట్టలను చూచి ఉపయోగమును పొందు
మంచి వర్ణము చేర్చి అందముగ గాగియున్న
ముద్రించబడినది ౧౦౦ కి రు ౨౦. టప్పు ఖర్చులు
ప్రత్యేకము

ప్రాంతరీయము

బుట్టలను గాగియున్న ముద్రించ బడిన
౧౦౦ కి రు ౨౦ టప్పు ఖర్చులు చేరు
మరిన్ని ఇతర ముద్రించబడిన అందము చేరు
బడును

రీసెన్ ఫారములు చెక్కు ఫారములు, కరగ
స్పృహములు, కీరలు ముక్కులు అప్పువర్ణములు
మొగ్గనది అందమైన ప్రకారము అందము చేసి యిచ్చ
బడును

గోలకొండ మ. ప్రా. మ. కాల
ప్రభుత్వము, ప్రా. ప్రా. మ.

శ్రీ లక్ష్మీ పండ్లపాడి

పండ్లను శ్రీ లక్ష్మీ పండ్లపాడిగా గాగి పండ్లపాడి
పాల్లలతో చేయించుదు ముద్రించ బడిన అందము చేర్చి
గల బోగ్గలను బోగ్గలతో చేయించుదు ముద్రించ బడిన
కేరలలతో యిచ్చబడు ఇందులో ఉత్కృష్టము కీరలను
అని చెబుచున్నది అన్ని పాల్లలను ఎంపిచుచున్నది

వి యో కాళియోగముగా గాగి పండ్లపాడి
శ్రీ లక్ష్మీ బుట్టలపై అంద కనుగొన బడుచున్నది
ముద్రించ బడిన ప్రా. మ. ప్రా. మ. ప్రా. మ.

డొంగర బలామృతము

ఉపయోగించుట వలన

బలహీనతను

బోగ్గలను

బిడ్డలకు బలమునిచ్చి

హృదయము కలిగించును

ఒక ముక్క వెల ౧ రూపాయి

హోల్లెబాక్స్ ౧ అలాలు

ఎల్ల కోటులందున వారకును

K T DONORE & Co,

GIRGAUM BOMBAY

అమృతం జనం డిపో తామర మందు

విలియం ఆండ్ కంపెనీ వారి

రాజరాజు సురుగుల తామరమందు యిచ్చబడు అందము చేర్చి
కొలెం వెలనుండి ప్రతీకలను యిచ్చబడు ని ముద్రించ
(ప్రతీకము గల "సూర్యోదయము")

అమృతం జనం డిపో
అమృతం జనం డిపో
అమృతం జనం డిపో

G F O N 4

Neg No M 2495

STAMP